

Scandalul

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB.

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.
REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD.

ABONAMENTE: 80 lei anual, 6 luni 40 lei,
Instituții și bănci . . . . . 150 lei.
Muncitorii mineri . . . . . 50 lei.

APARE ÎN FIECARE JOI

Tratatele de pace și revizionismul

Aminteam anterior că tratatele de pace nu trebuiesc privite ca simple petece de hârtie pe care să le poată modifica capriciul bolnăvicios al revizionistilor nechibzuiți, Ele consfințesc un drept al popoarelor care s'au jertfit eroii pe câmpul de onoare. Iată că evenimentele politice vin să consfințească cele afirmate. La conferința dela Londra Delegația germană a îndrăznit să înainteze biroului un memoriu prin care cerea retrocedarea coloniilor atribuite Angliei prin tratatele de pace. Indrăzneala a fost mare, efectul memoriului surprinzător. Anglia a luat atitudine energică declarând categoric: **Nu am nimic de restituit, fiindcă coloniile ce mi-au fost atribuite prin ultimele tratate sânt acum ale mele;** iar Germania a fost nevoită să-și retragă memoriul fără întârziere.

Trebue să-i fim recunoscători Germaniei pentru această îndrăzneală. Căci directorul celor patru puteri mari europene, îmbătat de vorbele lingușitoare ale sirenelor revizioniste se ducea cu gândul la rectificări de granițe în detrimentul statelor mici care încheiate într'o uniune politică indisolubilă, mica antantă, luptau din toate puterile să opună rezistență valului revizionist. Dar iată că soarta le favorizează. Germania face imprudența politică să-și ceară coloniile dela potențata lumii, dela Anglia, care declară hotărât că **ultimele tratate au creiat drepturi intangibile.** Dacă aceste drepturi sânt intangibile în litigiul dintre Anglia și Germania ele vor avea fără îndoială aceeași tărie și pentru celelalte state.

Să îndrăznească de acum neastâmpărații noștri vecini să ceară revizuirea tratatelor. Le vom răspunde alături de Anglia: Drepturile noastre create prin tratatele de pace sânt intangibile. Și avem datoria să afirmăm aceste drepturi cu atât mai mult cu cât prin tratatul de pace noi nu am anexat teritorii care nu ne-au aparținut nici odată. cum este cazul Angliei cu coloniile, noi ne-am întregit pământul strămoșesc, care ne fusese sfârțicat și stăpânit pe nedrept de alte popoare lacome. Deocamdată avem deci alături de noi pe Anglia contra pretenției revizionistilor. Sfătuim pe vecinii noștri din apus să urmeze pilda Germaniei, să-și ceară și ei dreptul la marea adriatică. Ne vom găsi în cazul acesta într'un perfect acord cu directoratul marilor puteri care vor afirma cu autoritatea cuvenită că tratatele de pace consfințesc drepturi imprescriptibile.

In acelaș timp, dacă statele mari și mici de pe glob sânt sufocate de criza economică mondială să abandoneze rectificarea granițelor politice, să se gândiască la desființarea granițelor economice, căci de acolo isvorește tot răul, care strangulează omenirea. Acolo este cangrena, care are nevoie de o energică intervenție chirurgicală nu inflația monetară încercată de prezent în Statele Unite de Roosevelt, ci echilibrarea prețurilor produselor industriale cu valoarea produselor agricole. Aceasta este rețeta. De aceea priveam cu multă simpatie convocarea conferinței economice dela Londra. Se vede însă că nu toți participanții au fost bine și sincer intenționați, de aceea credem că nici rezultatele nu vor fi prea surprizătoare. Dar asupra acestora vom mai reveni.

C. Sporea

Din săptămână în săptămână

EXTERNE

La Geneva se desbata cu multă aprindere chestiunea săptămânii muncii de 40 ore. Până acum nu s'a ajuns la vreun rezultat, căci părerile delegațiilor sunt foarte diferite. Reprezentanții muncitorilor susțin reducerea, spunând că în acest mod se va micșora șomajul. Acest lucru îl recunosc și reprezentanții patronilor, dar — spun aceștia — se va ajunge la o scumpire enormă a produselor fabricate, căci pentru un obiect, la a cărui fabricare erau necesari 5 oameni săptămânal, vor trebui, în viitor, să lucreze 6 oameni. Salariul neputând fi micșorat, desigur, că se va ajunge la scumpirea produselor. Deci se va reduce munca, dar se va scumpi traiul vieții.

Partidul Socialist din Germania a fost desființat, dovedindu-se că lucrează și comite acte de înaltă trădare împotriva Germaniei și a guvernului său legal.

Asupra Americii s'a lăsat un uriaș val de căldură, cauzând mai multe victime omenești.

În Bulgaria s'a introdus pedeapsa cu moarte.

INTERNE

În curând se vor împlini șase luni dela instituirea stării de asediu, în unele părți ale țării. Deoarece s'a constatat că țara este liniștită, guvernul intenționează să ridice, adică să ștergă, această stare de asediu.

S'au împlinit trei luni de când stă în închisoare preventivă faimosul Seletzki, directorul sucursalei din România a fabricii de tunuri Skoda din Cehoslovacia, acuzat de spionaj. Din nou s'a prelungit mandatul încă pe o lună.

Sfinții apostoli Petru și Pavel

Dintre apostolii lui Hristos creștinii cinstesc în mod deosebit pe sf. Apostoli Petru și Pavel, ca pe cei mai distinși propoveduitori ai Evangheliei și pentru zelul și alipirea lor către Domnul.

Sf. apostol Petru a fost cel mai bătrân între cei 12 apostoli și a urmat Mântuitorului Hristos neîntrerupt vreme de 31¹/₂ ani, cât a propoveduit pe pământ. Fiind cel mai în etate era totdeauna în fruntea apostolilor și răspundea în numele lor. În sf. Evanghelii îl găsim pe Petru amintit ca fiind prezent la toate minunile și momentele mai însemnate din viața lui Hristos. Când ostașii conduși de Iuda năvălesc asupra lui Iisus, ca să-L prindă, Petru, ca cel mai curajos, scoate sabia, ca să-L apere. Pe drumul calvarului, când toți ceilalți apostoli fugiseră de frica Iudeilor, numai Petru și Ioan urmau de departe pe Mântuitorul. Dar n'a fost totdeauna statornic în credință. Când Iisus i-a poruncit să umble pe mare, ca pe uscat, la un moment dat în-

doindu-se în credință a început să se scufunde. Iar în noaptea patimilor, deși prevenit de Iisus, se lapadă de 3 ori de El. De aceea după Învierea Sa, Mântuitorul îl determină, să facă o întreită măturisire de iubire către El, reasezându-l astfel în rândul celorlalți apostoli.

Dar după Pogorârea Duhului Sfânt, Petru — ca și ceilalți apostoli — nu s'a mai îndoit nici odată în credință. Încă în aceeași zi cu o cuvântare insuflețită convertește la creștinism vre-o 3000 de oameni, formându-se astfel prima comunitate creștină în Ierusalim. Și, după ce a vestit pe Hristos păgânului din Asia mică, către sfârșitul vieții sale ajunge la Roma tocmai pe vremea prigoanei celei crâncene a împăratului Nero. Prins a fost și Petru și răstignit cu capul în jos în ziua de 29 Iunie anul 67. Pe locul unde a suferit această moarte crâncenă, de martir alui Hristos, s'a înălțat mai târziu marea biserică a sf. Petru.

Sf. Pavel n'a fost din rândul celor 12 apostoli, dar pentru activitatea sa extraordinară la răspândirea creștinismului, a fost ridicat la rangul de apostol, și încă alături de Petru. Filozofia greacă și apoi cea mai înaltă școală

teologică ebraică alui Gamaliel din Ierusalim, făcuse din el cel mai aprig persecutor al creștinilor; dar lumina lui Hristos de pe drumul Damascului l-a transformat deodată în cel mai mare apărător al creștinismului. — El s'a distins prin cele 3 mari călătorii misionare făcute în Asia mică, Macedonia, Grecia și Roma; prin întemeierea de atâtea comunități creștine și prin scrisorile sale — numite epistole — adresate comunităților înființate de el. Cu drept cuvânt se numește el „Apostolul neamurilor”. Ultima călătorie a făcut-o la Roma tot pe vremea persecuției lui Nero. Se înțelege, că n'a scăpat nici el, dar fiind cetățean roman, în loc să fie omorât cu o moarte de ocară, i s'a tăiat capul. Martiriul lui s'a întâmplat în aceeași zi cu al sf. Petru; un nou motiv, pentru care Biserica creștină îi cinstește deodată.

Sfinții apostoli Petru și Pavel sânt pentru noi creștinii pildă de credință tare, de nădejde și de dragoste către Domnul; dar mai pe sus de toate pildă de jertfire de sine pentru legea lui Hristos.

Pr. V. P.

Regulamentul legii coeversiunii din 14 Aprilie 1933

Pentru aplicarea legii conversiunii, s'a întocmit un proiect de regulament, în care la început se arată cine poate beneficia de dispozițiile legii și ce precizează caracterul de ruralitate al debitorilor și al bunurilor. De asemenea se arată că proprietarii urbani în sepsul legii sunt toți debitorii cari au în patrimoniul lor un imobil situat în raza unui municipiu, sau a unei comune urbane care avea această calitate mai înainte de 1 Ianuarie 1930.

Cine nu beneficiază de lege

Legea asanării nu se aplică diferitelor creanțe cu caracter de drept public sau privat ale Statului, județelor, comunelor, pecum și diferitelor așezăminte spitalicești și asociații constituite după codul cooperăției. Nu se aplică legea nici creditorilor minori la data legii, nici creanțelor societăților de Credit funciar urban, ale unor societăți ori persoanelor fizice de naționalitate streină, pensiilor alimentare și rentelor viagere, creanțelor invalizilor, văduvelor și orfanilor (minori sau majori) de războiu până la suma de lei 150.000 pentru fiecare debitor în parte, restituirilor de dotă, chiriilor și arenzilor rezultând din contractele pe locațiune, prestațiuni de muncă manuală și intelectuală, onorariile advocaților, salariilor și pensiilor datorate de particulari, comercianților și industriașilor, pentru datoriile lor comerciale și industriale, etc., etc.

Micii agricultori, dacă sunt muncitori de pământ, sunt scutiți de a face dovada bunului expropriant.

Toate celelalte cazuri în care nu există Carte funduară, vor considera ca atare pe proprietarul aparent, posesor de bună credință și cu intențiune de proprietate, iar în regiunile în care există Carte Funduară, pe proprietarul înscris în Cartea Funduară, sau dacă posesor este un altul, pe posesorul cu titlu translativ de proprietate.

Sătenii impropietăriți și toți coloniștii vor fi considerați ca atare, dacă sunt aprobați și așezați la loturi.

Moratoriu

Micilor agricultori, cari sunt debitori, li se acordă un moratoriu de cinci ani, cu începere dela 14 Aprilie 1933 și cu o dobândă de 1 la sută pe an, care se va plăti la finele fiecărui an.

Proprietarii agricoli mijlocii

Proprietarii agricoli mijlocii sunt toți acei cari posedă între 10—50 ha. inclusiv și cari nu intră în nici una din categoriile de mici agricultori. Și acestora se acordă un moratoriu în condițiunile de mai sus.

Toți debitorii mici, mijlocii și mari pot recurge și la procedura abandonului, urmând să facă o declarație în acest sens, în care se va arăta cine sunt debitorii și creditorii, precum și din ce se compune atât activul abandonat cât și cîncimea ce se rezervă, rezultată din abandonarea celor patru cîncimi din averea lor existentă la 8 Aprilie 1933.

Compensarea datoriilor

Plata datoriilor debitorilor de mai sus se poate face și cu creanțele de depozit, livrate de consemnațiuni și altele asemenea, întreprinderile de credit fiind obligate a le primi. Compensarea se poate opera și numai pentru parte din sumele datorate.

După alte dispoziții referitoare la procedura ce se urmează, regulamentul se ocupă de plata capitalului și dobânzii, arătându-se că în caz de refuz din partea creditorului plata se va putea face prin depunerea sumei la orice percepție sau administrație financiară și recipisa se va înainta de către aceste instituțiuni la judecătoria sau tribunalului competent eliberându-se debitorului un duplicat. (Cuvântul).

O interesantă expoziție a pânzei și a păpușelor

În contra tuturor necazurilor, cu care are să lupte dăscălimea română, ea e conștientă de chemarea sa și ne dă pilde de abnegație și de muncă stăruitoare, care o fac, ca să-i dăm tot tributul nostru de laudă.

Ca o dovadă în adevărul zisei de mai sus slujească expoziția deschisă la școala normală din Deva, rezultat al muncii neprecupețite a dnei prof. Elena Sporea, comandanta cercetașelor Cohortei „Doamna Tudora“.

Această expoziție este un neîntrecut tablou etnografic, deoarece pe

lângă diferite lucruri casnice, confecționate din pânză, fiecare județ al țării este reprezentat prin câte o pereche de păpuși cu costumul național respectiv. Nu mă satur a-mi reprezenta prin memorie admirabila impresiune ce mi-a făcut când am vizitat această expoziție. Câtă bogăție, câtă imaginație, ce comoră de frumuseți conțin cusăturile, admirabilele cusături și țesături românești.

Într'adevăr, poporul nostru este cel mai desăvârșit aluat, cu care se face totul pentru mărirea neamului...

Un vizitator

Șase porunci pt. pomărit

1. Alege și cultivă totdeauna dintre soiurile cele mai roditoare de pomi.
2. Udă pomii bine pe timp de secetă.
3. Îngrijește ca pomii să aibă lumină, căci la din contră nu rodesc.
4. Gunoeste pomii în toată toamna, căci de nu, fac numai foi, ba uneori și flori, dar poamele cad mai toate înainte de coacere.
5. Curăță și nimicește ouăle de omide de prin pomi, căci în zadar sunt florile și fructele, dacă le mănâncă omidele.

6. Aprinde paie și gunoaie în grădină, dacă s'ar întâmpla să cadă brumă pe timpul înfloritului pomilor. Fumul împiedică căderea brumei și astfel pomii pot să rămână încărcăți de poame.

Abonații din Brad și din comunele din ur, pot plăti abonamentul — la administrația gazetei (în casele părintelui Bogdan — vis-avis de Soc. „Mica“) sau la tipografia „Zarand“ Brad.

Român.... internațional!?

Nu demult, mi-a fost dat să aud pe un pretins intelectual de aici, lipsit cu totul de orice simț patriotic și moral, afirmând cu glas tare, lovindu-se cu pumnii în piept. „Eu sunt român internațional!..“

Ce aberație, ce înconștientă! a impechhia aceste două cuvinte, „român“ și „internațional“. Fiecare din ele reprezintă o noțiune, care dela sine exclude pe cealaltă.

Și pentru a-i putea cunoaște complect fondul sufletesc al acestei „caricaturi omenești“, redau și cuvintele ce-a mai adăogat: „Inșel cu orice și pe oricine pot, chiar pe cei mai apropiați mie, numai să pot trăi eu bine, aceasta este norma mea de conduită în viață!“ Dealtfel aceasta este în general „norma“ tuturor internaționalilor.

Iată cum lipsa de educație și cultură a putut deforma mintea și sufletul unui om!

A fi de o naționalitate (de exemplu român) implică afinitatea de sânge și de credință cu acei ce ocupă un anumit teritoriu, numit „țară“, ce au aceeași origine, tradiție și credință și au suferit la olaltă dealungul veacurilor, apărându-și integritatea teritorială și sufletească, față de împilările vrăjmașilor.

Fiecare națiune are drept egal la viață, pentru că națiunea este unitatea organică a lumii.

În schimb „internaționalii“ prin tot felul de mijloace și excrocherii caută să prefacă toate națiunile într'o masă amorfă, adică toate popoarele să fie numai o apă și un pământ, spre a putea conduce ei destinele lumii.

Deaceia agenții destrămării naționale și sociale: comuniștii, socialiștii, atei, francmasonii și liberugetătorii propovăduesc „internaționalismul“, adică ștergerea granițelor dintre țări, urmărind prin aceasta distrugerea națiunilor. Armele de luptă cele mai puternice ale acestora sunt: subjugarea națiunilor finanțelor „internaționale“ și zdruncinarea credinței creștine care, încă din negura trecutului, întrefine trează conștiința națională a popoarelor.

Întărirea creștinismului este singurul mijloc de a readuce masele la ordinea socială și morală, atât de necesară pentru liniștea și apărarea integrității unui neam. Mai cu seamă în restriștea zilelor de azi, când gujile și preocupările materiale în lupta pentru trai au deformat profund normele morale și din această cauză desigur că „internaționalismul“ își poate găsi teren prielnic de a-și arunca sămânța, trebuie ca fiecare dintre noi să ne dăm seama că numai credința creștină este forța care poate să aline durerile și să ne readucă pacea în suflete, păstrându-ne calmul necesar.

Națiunile conștiente de pericolul ce amenință ființa, freamătă și reacționează nemai pomenit de dărz în contra tuturor acestor „mistificatori internaționali“, fiind ajutate în această luptă grea de biserica creștină și de curentul reinviorator al naționalismului.

Deaceia găsim și la noi, în fruntea acestei mișcări de regenerare spirituală, biserica noastră creștină ortodoxă, care își urmează astfel tradiționala sa menire de salvare a neamului românesc.

Dimitrie Zapan
avocat

Sfaturi practice.

Povețe pentru bărbierit

Pieptenele, briciul, foarfecile, periiile dela bărbier pot adesea să vă dea o boală, dacă au fost întrebuințate la persoane atinse de vre-o boală de piele. E bine, deci să cereți bărbierului la care mergeți să-și desinfecteze mâinile și instrumentele, înainte de a vă tunde sau de a vă rade.

În orașele mari sunt date ordonanțe care obligă pe barbieri să-și desinfecteze mâinile și instrumentele și chiar să refuze de a bărbieri persoanele ce ar prezenta vre-o boală oare-care de piele.

(Revista Albina).

LAPTELE

Izvorul bogăției și sănătății

de: Dr. N. Odaisky

Ce este o cooperativă? Cooperativa este o asociație de mai mulți oameni cari urmăresc același interes și cari prin vărsarea părților sociale adună fondurile necesare pentru activitatea pe cari și-au propus-o membrii s'o desfășure. Cooperativa are menirea de a ajuta pe cei fără mijloace suficiente sau pe cei cari singuri nu cunosc suficient meșteșugul de care ar dori să se ocupe. O broșură apărută în colecția de sfaturi practice a Institutului Național Zootehnic din București 6, Str. M. Kogălniceanu 63, intitulată „Lăptăria cooperativă“ se ocupă de această chestiune amănunțit și de aceea o recomandăm celor interesați s'o citească.

Scopul unei lăptării cooperative nu este numai economisirea timpului pe care-l pierde fiecare membru în parte prelucrând laptele, ci și obținerea unor produse uniforme.

Tot laptele dela o comună sau chiar dela mai multe comune adunându-se într'un loc și prelucrându-se deodată, marfa care va ieși din el va fi la fel. Scoțând această marfă pe piață, o putem vinde deodată la prăvălii mari, pentru că acestea caută numai cantități mari și de aceeași calitate.

Nu putem să intrăm aici în descrierea tuturor avantajelor unei cooperative care singură este în stare să contribuie astăzi la îmbunătățirea stării rele a țaranului nostru. Vom spune numai că Danemarca, țara care este ca întindere ceva mai mare decât Basarabia, a avut, în anul 1927, 1350 lăptării cooperative. În Germania au fost, în anul 1929, 4330 lăptării cooperative. Acolo unde s'a recunoscut că unul singur nu poate izbuti, oricare ar fi întreprinderea s'a unit cu alții, pentru a-și ușura greutățile, și astfel starea lui a devenit cât se poate de bună. Vom da un exemplu, pentru ca să se vadă că orice lucru devine mai ușor, dacă lucrează mai mulți deodată. După cum știți drumurile noastre și în special cele de câmp sunt pline de noroiu în timpuri ploioase. Încercând o căruță cu povară, se poate întâmpla ca să se împotmolească în acest noroiu, de unde n'o pot scoate doi cai. Atunci ce se poate face? Sau se aruncă o parte din povară pentru a putea ieși, sau se cere ajutorul vecinului. Dacă se mai adaugă o pereche de cai la căruță, aceștia o scot fără multă greutate. Așa-i și cu cooperativele. Unul singur n'are nici putere nici timp, nici bani și nici cunoștințele necesare pentru ca să se facă treburi bune, asociindu-se însă mai mulți, se mărește puterea, se pot aduna bani, și se poate face o lăptărie, angajând oameni cu pricepere cari vor face ca treaba să meargă bine.

Este dela sine înțeles că această organizare poate să meargă numai atunci bine, când toți membrii lucrează în aceeași direcție, adică dacă ei se înțeleg între ei, pentru că dacă unul vrea într'un fel, iar altul în alt fel, atunci încep discuții și certuri cari niciodată nu pot aduce un folos. La o cooperativă se cere o deplină înțelegere și o colaborare între toți membrii.

Pe de altă parte fiecare trebuie să știe că dacă laptele nu este muls curat, atunci din acest lapte nu vom fi în stare niciodată să facem unt de calitate superioară. Pentru ca mulgerea să se poată face curat, trebuie să avem în vedere următoarele lucruri:

1. Grajdul vacilor trebuie să fie spațios, luminat, bine aerisit, curat și cât mai bine podit.

2. Vacile să aibă așternut suficient și curat.

3. Se va evita producerea prafului în timpul mulgerii, deci nu se va da nici mâncare la vaci, nici nu se va răvăși așternutul.

4. Vacile vor fi ținute în cea mai perfectă curățenie; cele bolnave sau suspecte se vor separa de cele sănătoase, iar laptele lor nu se va da pentru consumația omului.

5. Persoanele suferinde sau purtătoare de boli molipsitoare vor fi înlăturate dela mulgere.

6. Înaintea mulgerii, mulgătorul trebuie să spele bine ugerul și să se spele bine pe mâini.

7. Laptele trebuie scos imediat din grajd, înainte de a fi strecurat, pentru ca să nu ia mirosul grajdului.

8. Laptele muls va fi strecurat printr'o pânză, care va fi spălată după fiecare mulgere,

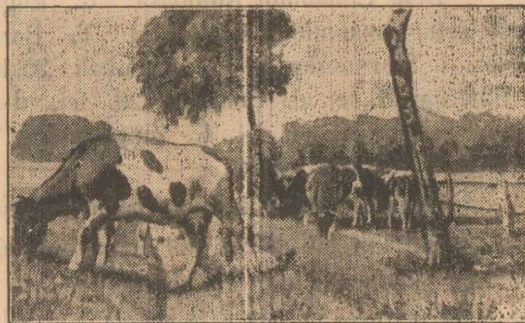
Vaci de soi elvețian.

la început în apă rece, apoi în leșie fierbinte, și va fi opărită cu apă fiartă în clocote.

9. Laptele va fi răcit, imediat după strecurare, cel puțin la +10° C.

10. Vasele vor fi spălate după mulgere, în apă rece, apoi în apă fierbinte cu sodă, vor fi clătite apoi cu apă fiartă și uscate la soare, sau mai degrabă într'o cameră curată, așezându-le cu gura în jos, pentru a le feri de praf.

Deseori, prin nerespectarea curățeniei la mulgere, cad în lapte paie de așternut, peri de pe corpul vacii, chiar și bucăți de balegă. Unele persoane găsind aceste murdării în lapte, capătă pentru lapte un desgust și nu-l mai pot bea. De aceea curățenia prea multă nu strică. Pe de altă parte un lapte care a fost muls foarte curat, ține mai mult, pe când unul care a fost muls murdar, se înăcrește imediat și se prinde la fierbere. De aceea să nu credeți că dacă se prinde laptele, apoi este de vină vaca, ci numai mulgătorul care lucrează murdar.

Vaci de soi olandez.

Pentru ca laptele să nu se înăcrească repede și în special vara, el trebuie imediat răcit cât se poate de mult și aceasta nu numai atunci când se întrebunțează pentru familia lăptarului, ci și atunci când se dă la lăptărie sau se vinde altor persoane.

În rezumat, laptele reprezintă pentru țaran un izvor de câștig, dacă va ști cum să-l valorifice. Valorificarea cea mai sigură se face prin lăptării cooperative. Siguranța aceasta devine și mai mare, dacă laptele va fi muls curat și va proveni dela vaci sănătoase. În general trebuie știut că vacile care sunt mereu slabe, cu toate că sunt hrănite bine, sunt bolnave de oftică (tuberculoză). În asemenea caz trebuie chemat un medic veterinar, pentru a căuta pricina răului, se mai poate întâmpla că dela aceste vaci să se îmbolnăvească și alte animale, sau chiar persoanele cari le îngrijesc.

Rugăm pe onorații noștri abonați să-și achite abonamentul.

Sfârșitul anului școlar la Școala Normală de băieți din Deva

Săptămâna trecută a avut loc serbarea de sfârșit de an a școlii normale de băieți din Deva, desfășurându-se în sala festivă a școlii un bogat program, în fața unui public select.

Fanfara școlii a executat cele mai alese fragmente muzicale din diferite opere. A impresionat adânc asistența, tabloul „Primăvara“ executat de elevii claselor I—II dela școala de aplicație, conduse de d. institutor Mihai Butoiu. Eleva Avram Mioara, care a interpretat admirabil rolul „Primăverii“, a fost obiectul unor îndelungi și călduroase manifestări de simpatie; cu un costum lucrat și împodobit de Dna Colonel Amzulescu, potrivit indicațiilor dlui M. Butoiu, a apărut în fața publicului ca o Zână din povești.

Demn de remarcat este și discursul de adio din partea absolvenților școlii, rostit de tânărul Indrieș Ioan, care — în esență — a spus: De șapte ani stăm sub aripile ocrotitoare ale acestei școli, în acest așezământ de educație și cultură națională, către care ne-a călăuzit dragostea neajmurnită de carte și dorința arzătoare de a munci pentru ridicarea neamului nostru. Aici am găsit razele binefătoare, la cari inimile noastre s'au deschis ca florile la suflarea vântului de primăvară.

În acest moment, când pentru ultima dată ne găsim sub acoperământul care ne-a adăpostit în cei 7 ani de zile, sufletele noastre se îndreaptă în primul rând către d. Sporea, iubitul nostru director, care ne va rămâne ca un exemplu măreț de muncă fără preget și de conducerea înțeleaptă în viață.

Dsa ne-a învățat cum să muncim și cum să învingem greutățile dela tot pasul. Dânsul ne-a pregătit pentru marea și frumoasa misiune pe care o avem de îndeplinit. La amintirea persoanei dlui director Sporea, sufletele noastre vor trăi totdeauna așa cum vibrau în timpul lecțiilor ce numai dsa știa să le facă. Ne-a fost părinte, ne-a fost îndrumător și conducător înțelept, și pentru aceasta suntem și vom fi recunoscători. Nu uităm nici pe dna Elena Sporea, care încă dela început ne-a zis: „Aici eu vă sunt mamă; când vă doare ceva, adresați-vă mie“. Și ne-a sfătuit tot timpul, așa cum numai o mamă știe să poarte de grija copiilor ei. Exprimăm sincera noastră recunoștință dlor profesori, cari au muncit cu dragoste pentru noi și le promitem că vom fi entuziasmați răspânditori ai luminei din lumina pe care ne-au sădit-o în minte și în suflet. Deasemenea mulțumim dlor institutori: M. Butoiu și Păunesc, pentru frumoasele și prețioasele îndrumări pe car ni le-au împărțit cu toată dragostea oridecâte ori le-am simțit nevoia. Părăsind acest al doilea cămin părintesc, în sufletele noastre va rămâne vecinic icoana iubiților noștri îndrumători. Ducându-ne în mijlocul poporului, pentru a munci la înălțarea și consolidarea României întregite, vom păstra față de dânsii în sufletele noastre, cea mai adâncă și sinceră recunoștință.

A urmat cuvântarea dlui Sporea, directorul școlii, care — după ce a descris greutățile prin cari a trecut școala în cursul anului școlar expirat, — a adresat câteva cuvinte de îmbărbătare tinerilor absolvenți.

După împărțirea premiilor a produs o mare surpriză mica cuvântare a elevului Amzulescu Mihai din cl. II a șc. de aplicație — a încheiat astfel: „Noi suntem mici și altă recunoștință nu vă putem arăta, pentru oboseala care v'a cuprins muncind pentru noi, decât rugând pe Dumnezeu să vă țină sănătoși pentru ca să puteți și în viitor să ne dați suflet din sufletul dv. pentru dezvoltarea sufletelor noastre.“

Publicul a trăit neîntrecute clipe de înălțare sufletească. **Asistent**

O serbare școlară

În ziua de 21 Iunie, orele 11 a. m. în fața unui ales și numeros public s'a făcut în sala de festivități a liceului „Avram Iancu” Brad, distribuirea premiilor elevilor liceului.

Este pentru întâia oară de la clădirea mărețului palat al acestui liceu că această solemnitate a avut loc în frumoasa sală, anume construită pentru serbările liceului.

După ce elevii liceului sub conducerea bine cunoscutului prof. Gh. Pârnu, au executat mai multe bucăți naționale și patriotice în cor, d. C. Ciocan, neobositul director al liceului, a ținut o cuvântare caldă și plină de învățăminte pedagogice.

D-sa, vorbind despre faptul că liceul poate să-i facă această frumoasă serbare în propriul său local, a făcut să reiasă cum prin inițiativa particulară se pot face opere mărețe și trainice, când oamenii de bine își dau mâna la fapte bune. Face apoi situația școlară pe 1932—33, din care reiese că s'au prezentat la examen, în liceu 173. elevi pentru clasele I—VII-a, din cari au fost promovați în diverse

clase 129, au rămas corigenți 40 iar repetenți 6. Rezultat foarte îmbucurător, care dă măsura râvnii cu care corpul profesoral își îndeplinește datoria.

Terminând, d-sa se adresează elevilor cărora le dă povețe de chipul cum trebuie să se poarte în vacanță.

Urmează apoi împărțirea premiilor, care face să se zugrăvească pe fețele celor mici ca și pe a celor mari, bucuria pe care numai o muncă sârguitoare și cu spor o poate da.

De director mulțumește și Direcțiunii Soc. „Mica” — pentru ajutorul de 100 000 lei, dat liceului și elevilor în cursul acestui an școlar.

Premiații liceului sunt: cl. I. Ambruș Sorin, Mastero Luciu, Romoșan Victor, Toma Viorel; cl. II. Pavel Lazar, Chebelev Ioan, Golcea Ioan, Gligor Avram, Oneț Ioan, Sipoș Petru; cl. IV. Floruț, Crișan Vasile, Giurgiu Constantin; cl. V. Mecia Petru, Străuț.

Sărbătorirea lui Aurel Vlaicu

În ziua de 24 Iunie s'a sărbătorit la Orăștie comemorarea a 20 de ani, de când Aurel Vlaicu, îndrăznețul inventator și pilot român a încercat să sfărâme granițele politice, care despărțeau pe frați de frați, voind să ia parte la adunarea generală a Astei care se ținea la Orăștie.

Indrăzneala i-a fost însă fatală, căci s'a prăbușit în județul Prahova încă înainte de a atinge crestele Carpaților.

Comemorarea de sâmbătă a fost un înălțător, prinos de recunoștință adus aceluia care prin toată activitatea lui a contribuit la ridicarea prestigiului geniului inventiv al poporului românesc.

Dar alături de Aurel Vlaicu, datori am fi să amintim la ocazii ca acestea și pe cel

dintâi sburător român, pe Vuia. Căci despre Vuia se știe mai puțin — și aproape toți l'au uitat — în afara slovei unui tânăr cu numele legat de țară. Pe Vuia aproape toți l'au uitat, deși e după cât se pare cel dintâi om care a zburat — iar cu litere mici în cărțile de știință se pomenește de Vuia — înaintea tuturor sburătorilor din întreaga lume. Românul Vuia nu a isbit nici măcar să fie un mort celebru, fiindcă trăiește încă, în sihăstria unei păduri din Franța, unde departe de orice larmă, lucrează modest și tăcut mai departe spre folosul omenirii, deși are dreptul să fie adânc scârbit de oameni. Oare nu ar fi cu puțință să îl socotim și pe Vuia mort, ca să îi dăm cinstirea pe care cel puțin atunci o merită?

Pentru elevii din Aninoasa

E vorba de școlarii cl. VI-a și VII-a de sub conducerea neobositului lor învă. d. Ioan Trifan, dela șc. prim din Aninoasa. Ca urmare la apelul ce l-am publicat atât noi cât și alte ziare, — apel prin care rugăm persoanele caritabile să ajute pe amintii râvnitori școlari de mai sus, cari vor să întreprindă o frumoasă excursiune până la M. Neagră, — s'au mai expedit pe adresa d-lui învă. Ioan Trifan, com. Aninoasa, jud. Hunedoara, următoarele sume:

Din Aninoasa: d. I. Iănoși ing. insp. soc. „Petroșani” 100 lei, d. Const. Arghir ing. 40 lei, d. N. Avriganu ing. 40 lei, d. Măru, ing. 60 lei, d. O. Braha func. 40 lei, d. F. Trestian subof. 100 lei, d. M. Kovacs subof. 100 lei, d. I. Colda subof. 20 lei, d. I. Cosma subof. 20 lei, d. N. Retter maestru muzică 10 lei, d. I. Loy func. poștă 20 lei, d. Salvări 20 lei, d. I. Kovaci 20 lei, d. K. Balazs 10 lei, d. Șt. Páll 20 lei, preot. ref. I. Horvatt 20 lei, d. Maschio 30 lei, d. R. Cosma 10 lei, d-na Suciné 20 lei, d. R. Copil subof. 20 lei, d-na Szedlacek L. né 10 lei, d. I. Oravicz frizer 20 lei, d-ra E. Marcovici comerciantă 5 lei, d. R. Pittini 20 lei, d. I. Olariu subchirurg 10 lei, d-ra Zorica Iancu comerciantă 20 lei, elevele Ana Coloji cl. II-a gimnaziul de fete Petroșani 20 lei, Maria Pop cl. II-a gimnaziul Petroșani 20 lei, d. D-tru Popescu șeful gării Isroni 20 lei, d. R. Heinc subof. 20 lei, d-ra Huszer comerciantă 20 lei, d. D. Zauder comerciant 20 lei, d. Crăciun 10 lei, d. Eisler cantor 20 lei, d. I. Péter maestru 15 lei, d-na Maroși 20 lei, d. I. Macavei miner 10 lei, d. S. Pop artificier 20 lei, d. O. Jurca topograf 20 lei, d-na Cecilia I. Jurca 40 lei, d. P. Ani 10 lei, d. I. Manea 10 lei, d. I. Manea 10 lei, d. T. Sortan

10 lei, d. N. Glodean subof. 20 lei, d. Iosif Smieder 100 lei, d. N. Igna 10 lei.

Dela Consumul Aninoasa: d. Eugen Husti șeful consumului 200 lei, d. T. Barna 20 lei, d. Slovenszky 20 lei, d. Pollak 20 lei, d. Baternai 20 lei, d. Benedek 20 lei, d-na Palma Tauber 20 lei, d-l I. Zipperfening 10 lei și d. V. Kovacs 15 lei.

Deoarece până la suma ce le necesită încă, le mai lipsește câteva mii lei, subscripția continuă și numele tuturor donatorilor vor fi publicate în toate ziarele și revistele din țară.

— **Nouii învățători.** La examenul de capacitate pentru învățători, ținut la școala normală de băieți din Deva, din cei 42 candidați înscriși au reușit următorii:

Albu Ioan, Boeroiu Teodor, Bogaru Gheorghe, Bozan Sebastian, Bucuman Dtru, Bucur Emilian, Colțea Ioan, Crăciun Ioan, Duță Gheorghe, Fleșeriu Ioan, Frățilă Iosif, Indrieș Ioan, Jantea Irimie, Jivulescu Ioan, Lăzăr Alex., Marcu Nicolae, Petre Vasile, Popa Costantin, Popa Vasile, Pop Grigore, Sârbu Aron, Simeria Ioan, Simeon Ioan, Sporea Ctin, Stănilă Mircea, Rusan Ioan, Totorcea Gh., Tașcău Ioan, Muntean Adam, Terbea Emanoil.

— **Circulă bani falși.** Deci fiți cu atenție la primirea lor. Trântiți-i de ceva scândură și dacă n'au sunet deschis ca argintul, feriți-vă de ei. Sgâriați-i cu unghia: Pe cei falși sgârietura lasă urmă.

— **Veste bună.** La minele din comuna Porcurea se angajează 300 muncitori.

Pentru Românii zărăndeni

În ziua de 31 Oct. 1934 se împlinesc 150 ani dela revoluția lui Horia.

Cum începutul acestei revoluții și câmpul de bătaie a fost vechiul nostru Zarand, cu localitățile lui cunoscute ca: biserica din Mesteacăn, târgul din Brad, comuna Crișcior, Buceș, Curechiu, Vălișoara, este de datoria noastră, cari am beneficiat în urma martirajului lor, de a ne aduce aminte de capii acestei revoluții și de jertfa lor.

Corpul profesoral al liceului ort. rom. „Avram Iancu” din Brad, a luat inițiativa ridicării unor troițe, în locurile, cari grăesc mai mult de vitejia lor.

Inițiativa corpului profesoral, însă, cere sprijinul tuturor Românilor din Zarand și îi invită la o consfătuire, ce va avea loc Joi în 6 Iulie 1933, ora 3 d. a. în sala profesorală a liceului, unde se va alege un comitet, care de pe acum să se ocupe cu întocmirea programului serbărilor ce se vor desfășura în Oct. 1934, cu tipărirea unei monografii a revoluției, cu fixarea locurilor pentru monumerte, etc.

Brad, 28 Iunie 1933.

Pentru corpul profesoral al liceului ort. rom. „Avram Iancu” Brad

ss. Dr. Ioan Radu

Informațiuni

Mulțumiri. Societatea „Mica” Brad, a dăruit suma de 2000 lei, pentru premii elevilor dela școala de ucenici, pentru care îi aducem călduroase mulțumiri. *Pavel Lazăr* dir. șc. de ucenici.

— **De Candin Ciocan,** harnicul director al liceului ort. rom. din localitatea noastră, a fost numit membru examinator în comisia de bacalaureat din Orăștie.

— **Se vorbește** că guvernul nostru ar intenționa să monopolizeze și grâul. Acest svon nu este adevărat. Guvernul a propus numai înființarea unui organism al Statului de cumpărare, care va cumpăra, cu un preț fixat de guvern, grâul dela cei cari doresc să-l vândă și nu-l pot vinde într'altă parte. În acest mod se va evita specula marilor comercianți de grâne.

— **În zilele de 24—25 I. c.** s'au ținut la Orăștie, în prezența d-lui ministru al școlilor, D. Gusti, mari serbări în amintirea lui Aurel Vlaicu, care, acum 20 ani, încercând să treacă Carpații dela Buceurești spre Transilvania, s'a prăbușit cu avionul construit de el însuși.

— **Corul Sf. Patriarhii** cu binecuvântarea I. P. I. Patriarh, întreprinde un turneu artistic în unele centre din țară, în scopul de a face o operă religioasă și culturală prin manifestări artistice, precum și de a cunoaște frumusețile naturale ale țării noastre.

Concertul se va da în ziua de 1 Iulie c. seara. Concertul se va da în sala liceului, Brad. Corul constă din 35 persoane și e pus sub conducerea P. C. Sale Arhimandritului Galaction Córdun, Mare Eclesiarh și sub dirigenția d-lui prof. N. Oancea.

Cursurile universității populare „N. Iorga” din Vălenii de munte se țin între 15 Iulie — 15 August. În timpul cursurilor va funcționa o cantină și căminuri pentru băieți și fete.

La sfârșitul cursurilor se va face o excursie în Italia. Înscrierile pentru cursuri se face pe adresa: Universitatea populară „N. Iorga”, Bulev. Schitu Măgureanu Nr. 1 Buc. I.

Știri Sportive

Duminică 25 Iunie a. c., pe arena sportivă din Gurabarza, s'a disputat un match de foot-ball între echipele: C. S. „Mica” din Brad și C. S. „Ponorul” din Vafa.

Deschiderea s'a făcut de către echipele de pitici Brad—Gurabarza, cari au jucat frumos, terminându-se la egalitate 1—1.

Atât jocul juniorilor cât și al seniorilor a fost urmărit cu mult interes de cei peste 500 spectatori, printre cari au fost și d. Ing. A. Sieber, directorul Soc. „Mica”, cu familia.

Matcu de Duminică s'a terminat cu 5—1 pentru „Mica”. Dintre jucătorii oaspeților s'au remarcat: d-nii Luca, Cubasek și Balta, iar dela „Mica” Pop, Ieszensky, Haiduc, Mateș și Barcy. D. Tici, a arbitrat corect.

La sfârșit d. director Sieber, a donat clubului 1000 lei și a dat un banchet în cinstea oaspeților.

REDACTOR RESPONSABIL:

G. E. CAMBER